

Αρχές που προάγουν την σχολική ανθεκτικότητα

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΔΕΣΜΩΝ

1)_ συμμετοχή των γονιών στη λειτουργία του σχολείου
(εχουμε θεσμοθετημένο το σχολικό συμβούλιο που όμως
σπάνια συνεδριάζει

---παρακολούθηση μαθήματος από τους γονείς μέσα
στην τάξη

--να προσφέρεται η δυνατότητα συμμετοχής των παιδιών
σε δραστηριότητες που τους αρέσουν

--τα παιδιά να είναι ενημερωμένα για το τι γίνεται κάθε
φορά στο σχολείο

--διδασκαλία που παίρνει υπόψιν τις πολλαπλές
νοημοσύνες του Gardner ,συμβάλλει στη δημιουργία
φιλικών σχέσεων και όχι ανταγωνιστικών

--συνεργσίες μεταξύ των τμημάτων η και διαφορετικών
τάξεων ενισχύουν το δέσιμο των παιδιών

--συνεργασίες των εκπαιδευτικών με ανταλλαγές
μαθημάτων

--εξορμήσεις , εκπαιδευτικοί περίπατοι εκτός σχολείου ,
εκδρομές

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΑΦΩΝ ΚΑΙ ΞΕΚΑΘΑΡΩΝ ΟΡΙΩΝ

Τα όρια ,οι κανόνες που πρέπει να έχει η τάξη και το σχολείο, αφού πρώτα συζητηθούν στο σύλλογο διδασκόντων μετά, μέσα στην κάθε τάξη αποφασίζονται με την συμμετοχή των παιδιών και αναρτώνται σε εμφανές σημείο. Αυτοί οι κανόνες είναι σημαντικό να είναι γνωστοί και κατανοητοί σε όλα τα παιδιά και τους γονείς τους.

Πολλές φορές οι εκ. αισθάνονται ότι δεν μπορούν να ελέγξουν την κατάσταση. Μέσα στο γραφείο γίνονται συζητήσεις για συμπεριφορές μη αποδεκτές. Απλά εντοπίζουμε το πρόβλημα και μένουμε εκεί. Δεν προχωράμε σε συζήτηση επίλυσης του προβλήματος.

Το κάθε σχολείο θα μπορούσε σε ειδική συνεδρίαση να σχεδιάσει ένα σύστημα με διαβαθμισμένες τιμωρίες οι οποίες πάλι θα είναι γνωστές σε μαθητές/τριες και γονείς.

ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

--η συνεργατική μάθηση καλλιεργεί κοινωνικές δεξιότητες- σχέδια εργασίας-project έτσι ενθαρρύνονται τα παιδιά να εκφράσουν την γνώμη τους , να σεβονται και την άποψη του συμμαθητού/τριας, μαθαίνουν να μην περνάει πάντα η πρότασή τους, να μοιράζονται μια δραστηριότητα , να μοιράζονται και να προσέχουν ακριβά αντικείμενα(φωτ. μηχ. Βιντεοκάμερα..) δημιουργούνται φιλίες, όμως οι φιλίες έχουν και τους τσακωμούς τους, άρα μαθαίνουν να επιλύουν τις διαφορές μεταξύ τους.

---Οι μαθητές/τριες με ιδιαίτερες ανάγκες εντάσσονται μέσα στις ομάδες και απολαμβάνουν την συμμετοχή τους στη μάθηση περισσότερο από το δασκαλοκεντρικό τρόπο λειτουργίας που στηρίζεται στον ανταγωνισμό.

ΠΑΡΟΧΗ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ

---Είναι σημαντικό για την προαγωγή της ψ.α να αισθάνεται το παιδί την τάξη του ως μια φωλίτσα ζεστή όλο αγάπη και αποδοχή. Ο εκ. Θα πρέπει να γνωρίζει το κάθε παιδί με το όνομά του και εκείνες τις πληροφορίες που θα τον βοηθάνε στο να το στηρίζει τη στιγμή που θα το χρειάζεται.δηλ,αν κάποιο από τα παιδιά περνάει μια δύσκολη φάση π.χ. η μαμά είναι στο μαιευτήριο να γεννήσει το μωρόή ο παππούς είναι στο νοσοκομείο σοβαρά άρρωστος και ο μαθητής μας τον αγαπάει πολύ και ανησυχεί για αυτον.....

---Η τάξη χρειάζεται χρόνο για συζήτηση / τα παιδιά έχουν πολλά θέματα που τα απασχολούν, αυτιά να τα ακούσουν δεν έχουν.

---Παιδιά που παρουσιάζουν ανησυχητικά στοιχεία για την ψυχική του ανθεκτικότητα, ο σύλλογος διδασκόντων δεν θα πρέπει να αδιαφορήσει, αλλά να συζητήσει και να αποφασίσει για κάποιες ενέργειες.

Υπαρξη υψηλών προσδοκιών και σαφής έκφρασής τους

---Ο εκ. Θέτει στόχους για όλους τους μαθητές του, οι οποίοι τα σπρώχνουν προς τα επάνω. Οι στόχοι αν

είναι ίδιοι για όλα τα παιδιά, είναι άδικοι. Όλα τα παιδιά δεν μαθαίνουν με τον ίδιο τρόπο ,μέσα στον ίδιο χρόνο . Οι δίκαιοι στόχοι στηρίζονται στην πολύ καλή γνώση των δυνατοτήτων του κάθε παιδιού. Αρα μπορεί για ένα παιδί να έχω στόχο μέχρι τον Ιούνιο να ξεφύγει από το κομπιαστό συλλαβιστό διάβασμα και να διαβάσει με άνεση κατανοώντας το κείμενο που διαβάσει, κάτι που άλλα παιδιά της τάξης το έχουν ήδη κατακτημένο από την προηγούμενη χρονιά. Για άλλο παιδί μπορεί να τεθεί ως στόχος να εκφράζει τη γνώμη του, μπροστά στους συμμαθητές του...

---Το παιδί πρέπει να γνωρίζει με ακρίβεια τι περιμένει ο δάσκαλος του να μάθει. Το ιδιαίτερο παιδί που έχει την ίδια ακριβώς ανάγκη δεν την γεύεται γιατί πολλοί εκ. προτείνουν να κάνει όσες ασκήσεις μπορεί από αυτές που δίνονται στην τάξη. Αυτή η στάση του εκ.γιατί δεν προάγει την ψυχ.ανθ; γιατί το παιδί δεν ξέρει πότε είναι εντάξει απέναντι στις υποχρεώσεις του ,πότε δικαιούται το μπράβο; πότε θα χαρεί αν λύσει 3 ασκήσεις ;, 5ασκήσεις, 1/2 άσκηση;

---οι στόχοι του εκ.για να επιτευχθούνχρειάζεται να δείξουμε στο παιδί ότι το εμπιστευόμαστε, ότι πιστεύουμε σ' αυτό. Φράσεις < θέλω αύριο να μου διαβάσεις πολύ καλά αυτές τις 3 σειρές> , <πιστεύω σε σένα, γιατί θέλω αυτήν την άσκηση αύριο γραμμένη με καλύτερα γράμματα>

Παροχή ευκαιριών για συμμετοχή

---Όσο περισσότερο οι μαθητές/τριες συμμετέχουν ενεργά

στην διαδικασία του μαθήματος, στο σχεδιασμό δραστηριοτήτων, τόσο περισσότερο τα παιδιά χαίρονται τη μάθηση.

--παρουσίαση μαθήματος ιστορίας από μια ομάδα παιδιών που το έχουν ετουμάσει ,

...παρακολούθηση μαθήματος σε άλλο τμήμα και μετά πίσω συζήτηση για το τι άρεσε και θα το ήθελαν να γίνει και στη δική τους,

--μια μέρα το μήνα τα παιδιά να είναι υπεύθυνα για τη λειτουργία της τάξης και η δασκάλα να γίνεται μαθήτρια και να κάθεται σε θρανίο και να ακολουθεί το πρόγραμμα όπως το έχουν σχεδιάσει τα παιδιά

Εδώ η μαθητοκεντρική διδασκαλία, που είναι πρόταση του Π.Ι. ,βοηθάει στην προαγωγή της ψ.α. μέσα στην τάξη διότι στηρίζεται στην ενεργή συμμετοχή τους και στις πρωτοβουλίες τους.

Εμπόδια μέσα στο σχολείο που δυσκολεύουν την καλλιέργεια της ψ.α.

1) στάσεις εκπαιδευτικών που εστιάζουν σε παράγοντες επικινδυνότητας.....

εμείς οι εκ. εδώ και δεκαετίες έχουμε μάθει να εστιάζουμε την προσοχή μας στις δυσκολίες , ανεπάρκειες του παιδιού. Πόσες φορές δεν έχουμε ακούσει μέσα στο γραφείο να λέγονται « τι περιμένεις τώρα από τον Γιάννη, με τέτοια οικογένεια που έχει....» ή «τι κάθεσαι και σκας με την Μαρία , αυτή δεν πρόκειται να μάθει αφού το μυαλό της δεν τη

βοηθάει» ή «τι αγχώνεσαι, τσιγγάνοι είναι σιγά μην μάθουν να διαβάζουν»

Η στάση εκ μέρους των εκπαιδευτικών που βοηθάει είναι βεβαίως να εντοπίσουμε τις δυσκολίες του παιδιού αλλά με στόχο να σχεδιαστούν παρεμβάσεις για να ανοίξει ο δρόμος προς την ψ.α. και όχι για να το καταδικάσουμε

2) Η έλλειψη γνώσεων σε βάθος, εκ μέρους των εκπαιδευτικών.....

Υπάρχουν εκ. που ενδιαφέρονται να εφαρμόσουν κάποια προγράμματα στην τάξη τους αλλά δεν αισθάνονται επαρκείς για να ξεκινήσουν. Αρα χρειάζεται να οργανωθούν σεμινάρια. Πριν μερικά χρόνια, η Κα Χατζηχρήστου είχε πραγματοποιήσει ένα τέτοιο σεμινάριο για εκπαιδευτικούς. (ημουν απο τις τυχερές που συμμετείχαν- υπάρχει εκπαιδευτικό υλικό). Όταν εκπαιδεύεσαι για ένα θέμα το εφαρμόζεις πιο σωστά και το προστατεύεις από τυχόν αντιδράσεις ή επιθέσεις.

3)Χρονικοί περιορισμοί που

Οποτε μιλήσετε με εκ. θα διαπιστώσετε το άγχος που έχουν για να προλάβουν να διδάξουν τηνύλη ή να τελειώσουν τα βιβλία. Εδώ νομίζω ότι το Π.Ι. που´χει σφαιρική άποψη για την διδασκόμενη ήλη σε όλα τα μαθήματα και σε όλες τις τάξεις έχει ευθύνη για αυτήν την αλλοίωση του ρόλου του δασκάλου. Ο δάσκαλος μέσα στην τάξη τρέχει, τρέχει να προλάβει. Πρέπει να πιστεύει πολύ στην αξία του

προγράμματος για να τολμήσει να φρενάρει, και να έχει ενημερώσει τους γονείς.

4) Η διαφορετική άποψη έκ μέρους των εκ. για το ρόλο τους στο σχολείο

Αν και ακούγεται αυτονόητο, όμως δεν είναι. Τι είμαστε ; αναμεταδότες γνώσεων η παιδαγωγοί. Έχουν αναπτυχθεί νοοτροπίες που πιέζουν να μπείς στην τάξη , να διδάξεις το μάθημα και να βγεις, ιδιαίτερα στην δευτεροβάθμια.

Για να εφαρμόσεις ένα πρόγραμμα ενίσχυσης της ψ.α. μέσα στην τάξη, προϋποθέτει ότι βασικά είσαι παιδαγωγός.

5) Το μέγεθος του σχολείου

Είναι αποτρεπτικό για τη δημιουργία ζεστών φιλικών σχέσεων ανάμεσα όχι μόνο στους μαθητές αλλά και στους εκ. Στη δικτατορία άρχιζαν να κτίζουν τεράστια συγκροτήματα σχολείων , (όπως έχουμε την Γκράβα) που ευτυχώς μετά από θύελλα διαμαρτυριών σταμάτησαν. Στα μεγάλα απρόσωπα σχολεία , είναι δύσκολο να βάλουμε και να διατηρήσουμε υψηλά κριτήρια για την επίτευξη επιθυμητής συμπεριφοράς , ικανοποιητικής ακαδημαϊκής επίδοσης και επαγγελματικής πορείας σε τέτοιου είδους σχολεία.